

ZO ŽIVOTA SGS

Seminár Vybrané problémy kryštalinika-II.

(Bratislava 26. 10. 1989)

Š. Méres, D. Hovorka: Svory kohútskeho kryštalinika

Základným a zároveň prevládajúcim typom východiskových hornín horninového komplexu kohútskeho kryštalinika, označeného v minulosti ako tisovecké svory, resp. svory typu Breziny, boli ílovité bridlice. Okrem svorov sú v tomto horninovom komplexe prítomné aj albitické ruly, ktoré sa vzhľadom od svorov odlišujú len nevýrazne. Bezák (1988) ich zaradil do klenoveckého komplexu (svory do komplexu Ostrej) a za ich protolitu považoval droby. Na základe našich výsledkov sa protolitu svorov a albitických rúl odlišoval iba vyšším kvantitatívnym zastúpením kremeňa siltovej zrnitostnej frakcie v pomere k ilom v albitických rúlach. Zdrojovou oblasťou protolitu svorov a albitických rúl bola vrchná kontinentálna kôra.

P. Ivan, D. Hovorka, J. Spišiak: Kompletne ofiolity v materiáli konglomerátov vrchnej kriedy pri Dobšinskej ľadovej jaskyni

Okrem známeho typu (v záreze železnice v Dobšinskej ľadovej jaskyni) sme v záreze železnice asi 1 km na západ od Ostrej skaly a na lesnej ceste na SZ od osady zistili odlišný typ konglomerátov. Ide o polymiktné konglomeráty s výrazne na červeno sfarbeným matrixom, ktorý tvorí najmä hmota dezintegrovaných serpentinitov, resp. lizarditizovaných ortopyroxénov. Hojné sú v nej zrná spinelov. V obliakoch konglomerátov prevládajú rôzne

horninové členy kompletneho ofiolitového komplexu (serpentinizované metamorfované peridotity, horniny kumulátového komplexu — dvojpyroxénové gabrá s kumulátovými i nekumulátovými štruktúrami, zrnité dolerity — pravdepodobne horniny komplexu paralelných dajok a tholeiitické bazalty komplexu pillow láv). Prítomné sú aj obliaky rádiolaritových bridlic až rádiolaritov. Okrem uvedených typov obliakov derivovaných z kompletneho ofiolitového komplexu sme v študovaných konglomerátoch zistili aj ďalšie horninové typy: vápenato-alkalické bazalty, ryolity, glaukofanické bridlice a i.

M. Dydá: Fluidný režim v metapelitoch amfibolitovej fácie

Numerické spracovanie dehydratačných reakcií v konkrétnych minerálnych asociáciách metamorfovaných hornín vytvára základný obraz fluidného režimu sledovaného horninového systému. Horniny majú individuálne krivky uvoľňovania vody charakterizované dehydratačnými pulzami podmienenými rôznymi teplotnotlakovými režimami počas metamorfózy. Konzistentné termodynamické údaje a správny analytický rozbor týchto asociácií umožňujú číselne vyjadrovať aj proporcionalitu jednotlivých zložiek v metamorfnom fluide. Vďaka tomuto prístupu možno porovnávať a hodnotiť niektoré aspekty transportu mobilných prvkov, kvalitu a kvantitu produkovaného metamorfného fluida aj stanoviť rozsah retrográdneho procesu v horninách.